

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

Talenthuset i Skien – tverrsektorielt samarbeid i praksis

Oppfølgingstjenesten i Vestfold og Telemark 2022-2023

Innledning

Telemark fylkeskommune v/Oppfølgingstjenesten (OT) i Telemark mottok midler fra Kunnskapsdepartementet (KD) desember 2018 til prosjektet «Skien Talenhus – Tverrsektorielt samarbeid i praksis». Prosjektet startet våren 2019 med en planlagt varighet tom. juni 2021. I løpet av 2020 ble det bevilget ytterligere midler til flere av prosjektene nasjonalt, denne gangen fra Utdanningsdirektoratet (UDIR). Ekstrabevilgningen kom som en følge av koronasituasjonen og flere fylkers behov for forlengelse av prosjektene. Prosjektet er derfor ytterligere forlenget ut kalenderåret 2023, med midler fra Vestfold og Telemark fylkeskommune.

Vestfold og Telemark fylkeskommune (VTFK) ble 01.01.20 ett nytt sammenslått fylke. Dette har ikke medført endringer for deltagerne i prosjektet, heller hvilke skoler deltagerne i prosjektet rekrutteres fra.

Hovedmålet i prosjektet er å hindre frafall i videregående opplæring gjennom individuelt tilpasset oppfølging av ungdom i overgangen mellom ungdomsskole og videregående skole. Det arbeides også frafallsforebyggende med disse ungdommene påfølgende skoleår. Videre er målet med prosjektet at ungdom som avbryter videregående opplæring skal få tilbud om oppfølging og kompetansefremmende aktivitet, samt bistand til å komme tilbake til opplæring og eller arbeid.

I skoleåret 2022/2023 har 34 ungdom i målgruppen til OT Telemark og Vestfold vært tilknyttet prosjektet.

Prosjektorganisering

Prosjekteier er VTFK v/seksjonsleder Stein Aanes. Prosjektledelsen består av Therese Sando, fagkoordinator for OT Grenland og Eva Skage, teamleder i OT Vestfold og Telemark. Prosjektmedarbeidere er Bent Nordlien og Ingeborg Heggheim Tappel.

Prosjektet er lokalisert på Talenhuset i Skien, og det rekrutteres ungdom fra de lokale ungdomsskolene. Det har blitt etablert et godt samarbeid med flere ungdomsskoler, og ungdommene som er med i prosjektet følges opp uavhengig av hvilken videregående skole de kommer inn på.

Bakgrunn for å drive prosjekt på Talenhuset

Talenhuset er et tverrsektorielt samarbeid mellom VTFK og NAV Skien, og ble offisielt åpnet 07.02.2019. Hensikten med Talenhuset er at de ulike tjenestene på huset skal samarbeide tett og sømløst, for å sikre ungdommene best mulig hjelp. Rammene for å gjennomføre prosjektet ligger godt til rette ved Talenhuset, og Talenhusets egenart er også grunnen til at prosjektmedarbeiderne ble rekruttert fra henholdsvis fylkeskommunen og NAV.

Innhold i prosjektet

Hovedmål i prosjektet er å hindre frafall fra videregående opplæring gjennom å være tett på i overgangen fra ungdomsskolen, samt jobbe frafallforebyggende med disse ungdommene første del av skoleåret i videregående opplæring. Målet er å raskt gi tilbud om oppfølging og aktivitet, dersom de står i fare for eller avbryter opplæringen. Prosjektet skal fremme samarbeid mellom NAV, OT og Kompetansesenteret på Talenhuset, i tillegg til å fremme samarbeid med aktører som ungdomsskole, videregående skole, fagopplæring og PP-tjenesten.

Anerkjennende intervju (Appreciative Inquiry) danner grunnlaget for den pedagogiske metoden som er benyttet gjennom arbeidet i prosjektet. To spesifikke metoder som er brukt er "Drømmesamtalen" og "Veikartet". Utover dette har AI fungert som en grunnholdning som utgangspunkt for hele arbeidet. Relasjonsbygging er kanskje det som er det viktigste i AI-metodikken.

Ungdom i målgruppen for prosjektet har hatt behov for støtte på områder rettet mot ulike utfordringer som sosial angst, sosiale utfordringer, motivasjon, lærevansker, rus og utfordringer knyttet til hjemmesituasjon.

Frafallsforebyggende arbeid med ungdom i overgang mellom ungdomsskole og videregående skole

I februar 2022 startet prosessen med å rekruttere 10.klasse-elever til skoleåret 2022/2023. Flere ungdomsskoler tok kontakt før prosjektet rakk å sende ut e-post om tilbudet.

I mars/april ble det holdt overgangsmøter med rådgivere fra ungdomsskoler, elever, foresatte og prosjektmedarbeidere. I mai og juni ble det brukt tid på relasjonsbygging med de som ønsket å delta i prosjektet. Det totale antallet elever fra ungdomsskole som ble fulgt opp ved starten på skoleåret 2022/2023 var 24. Disse fordelte seg på 7 forskjellige videregående skoler.

Oppfølgingen ble tilbudt i overgangen, definert til å vare frem til høstferien. Deretter ble behovet for videre oppfølging individuelt vurdert.

Det ble opprettet kontakt med elever og deres foresatte før sommerferien. Prosjektmedarbeiderne holdt kontakt med disse gjennom sommerferien, samt arrangerte møter på skolen i forkant av skolestart. Elevene ble fulgt tett ifbm. skolestart og videre utover høsten 2022, både på skole og privat.

- 1 elev startet ikke VG1 høst 2022. Denne ungdommen fikk tilbud om oppfølging og veiledning, tilbud om aktivitet ved OT-avdelingen, samt bistand til søking av nytt VG1.
- 1 elev skrev lærekontrakt og startet et 4-årig utdanningsløp i bedrift.
- 5 elever startet ordinært VG1, omgjort til grunnkompetanse eller delkurs underveis.
- 1 elev avsluttet VG1 i januar grunnet rusproblematikk. Ivaretatt av barnevern. Søker nytt VG1.
- 4 elever avsluttet ila. skoleåret grunnet helseutfordringer. Fulgt opp av OT og søkt nytt VG1.
- 12 elever tilknyttet prosjektet fullførte VG1 og søker VG2, eller gjør omvalg, høst 2023

Frafallsforebyggende arbeid med ungdom fra forrige prosjektperiode

Det ble arbeidet frafallsforebyggende med 7 ungdom fra forrige prosjektperiode. Disse fordelte seg på 5 forskjellige videregående skoler eller andre tiltak.

- 1 ungdom avsluttet kort tid etter skolestart grunnet rusproblematikk og flytting til annen del av landet. I denne saken har prosjektarbeider hatt kontakt med barnevernstjenesten.
- 3 ungdom avsluttet VG2 av helsemessige årsaker. Ikke benyttet tilbud om aktivitet, men prosjektarbeider har jevnlig vært i kontakt med ungdom og foresatte. 2 av disse har søkt VGO høst 2023. I 2 av sakene er det opprettet samarbeid med NAV.
- 3 ungdom har fullført skoleåret. 2 av disse søker læreplass, 1 søker påbygg.

Innhold i frafallsforebyggende arbeid

Med bakgrunn i de utfordringene som ungdommene i prosjektet står overfor har det vært behov for tett kontakt med kontaktlærere, miljøarbeidere og rådgivere på skolen, foresatte og i noen tilfeller barnevern, politi, NAV, BUP og kommunalt rusteam.

For begge overnevnte grupper har innholdet i oppfølging vært tilpasset den enkelte, og behovene er varierende.

- Behov for hjelp med vekking for å komme seg på skolen. Prosjektmedarbeidere har ringt/ sendt SMS tidlig om morgenen.
- Særskilt behov for støtte med tanke på motivasjon. Prosjektmedarbeiderne har blitt tilkalt til skolen ved behov. Dette har vært i form av uformelle møter med fokus på nye delmål og fokus på det positive i skolehverdagen.
- Kontakt med foresatte og/eller barnevern.
- Støtte i utfordringer knyttet til rus.
- Samarbeid med NAV.
- Formidling av praksisplass, aktivitetstilbud og annen oppfølging for ungdom som har avsluttet skolegang.

I alle sakene har det vært meldingskontakt/telefoner utover ordinær arbeidstid. Dette har vært nødvendig da ungdommene som går på skole ikke har anledning til å holde kontakt i like stor grad på dagtid.

Det frafallsforebyggende arbeidet har fungert bedre i de tilfellene det har vært god kjennskap til ungdommene før skolestart. Da har det vært lettere å bygge videre på en etablert relasjon, samt komme tidlig i gang med samarbeid med kontaktlærer og andre nøkkelpersoner på skolene. Erfaringen er fortsatt at viktigheten av en tillitsfull relasjon, ikke kan understrekes nok.

Tilbakeføring av ungdom til skole og arbeid

3 ungdom fra tidligere prosjektperiode ble fulgt opp med mål om tilbakeføring til arbeidsrettet aktivitet i løpet av 2022/2023, og oppfølgingen ble individuelt tilpasset ut fra ungdommens behov.

- 1 ungdom har hatt arbeidspraksis som har resultert i fast lønnet arbeid.
- 2 ungdom har deltatt på aktivitetstilbud, samt fått støtte i henhold til behandling og overgang til NAV.

Aktiviteter og tilbud i prosjektet

Tett og individuelt tilpasset oppfølging har vært hovedfokus i prosjektet. OT avdeling Grenland har vært samlingssted for arbeidet med tilbakeføring og utgangspunktet for aktivitet. Ungdom som ikke har gått skole har fått tilbud om å delta på "Tirsdagsgruppe", "Turgruppe" og "Fredagsgruppe". På "Tirsdagsgruppa" er fokus arbeidslivskunnskap og livsmestring. "Fredagsgruppa" er et lavterskeltilbud for ungdom som syns det er utfordrende med store grupper. Alle som har ønsket det, har fått tilbud om undervisning i fag og mulighet til å melde seg opp til privatisteksamen.

Prosjektmedarbeiderne arbeider frafallsforebyggende med elever i videregående skole, deltar i samarbeidsmøter med skoler og holder kontakt med hjemmet. Fleksibilitet og tilgjengelighet har vært i fokus, og det har vist seg avgjørende å kunne reise ut til skolene hvis ungdom har trengt støtte og veiledning.

God kontakt med ungdommene har vært viktig, og det har vært jobbet mye med å etablere tillit. Tilgjengelighet utenfor ordinær kontortid har vært ekstra viktig, da det oppleves at ungdommene trenger å vite at de kan kontakte noen når de har behov for det. Kontakten har vært opprettholdt med telefon, SMS og Snapchat. I enkelte tilfeller har prosjektmedarbeiderne gjennomført fysiske møter på kveldstid.

De fleste møtene med ungdom har vært uformelle. Med det menes at ungdommen ikke nødvendigvis er innkalt til et møte på et kontor, men at møtene er gjennomført på arenaer der ungdommen er komfortabel. For mange kan en kjøretur være den beste måten å ha en samtale på, noen liker å møtes i offentlige rom, som for eksempel på kafé, i en kantine, i fellesarealer på skolen og lignende.

Som en del av oppfølgingen har det vært viktig å etablere god dialog med foresatte og å forklare ungdommen at prosjektmedarbeiderne er tilgjengelig for familien. Videre at samarbeidet skal hjelpe ungdommen i å lykkes. I samarbeidet med foresatte, behandlere, barnevern etc. har det vært mye fokus på å både støtte- og å utfordre ungdommenes tanker.

Prosjektmedarbeiderne har selv hatt mulighet til å etablere praksis for ungdommene ved Kompetansesenteret, når ungdommene har ønsket dette. Prosjektmedarbeiderne har i disse tilfellene samarbeidet nært med instruktørene på de ulike verkstedene. Noen av ungdommene har ønsket praksis i bedrift, og har fått tilbud om dette. Da har prosjektmedarbeiderne hatt ansvar for oppfølgingen, samt. kontakt med arbeidsgiver.

Samarbeid

Et delmål i prosjektet var tverrsektorielt samarbeid i praksis mellom NAV og VTFK.

NAV og OT har ungdom i felles målgruppe og prosjektmedarbeiderne ser behov for utvikling av samarbeid og samhandling. Overganger kan være sårbare for ungdom utenfor opplæring og arbeid, og god informasjonsflyt kan være avgjørende for videre oppfølging. Gjennom prosjektet har en erfart at både VTFK og NAV drar nytte av erfaringsutveksling og deling av kompetanse på lovverk.

Et tett samarbeid vil i større grad kunne hindre at de ulike avdelingene jobber samtidig med samme ungdom uten å snakke sammen eller samhandle. Samarbeidet kan imidlertid ytterligere forsterkes videre i prosjektet, både når det gjelder deling av erfaringer fra prosjektet og implementering i drift.

Barnevernet har vært involvert i hverdagen til noen av elevene og ungdommene i prosjektet. Det oppleves gode resultater i de sakene der det opprettes ansvarsgrupper med representanter fra aktuelle instanser. Samarbeid med «utekontaktene» i barnevernet har vært nyttig for begge parter. Prosjektmedarbeiderne opplevde i starten et lite etablert samarbeid, og ønsket å formidle behov for dette. Det har blitt tydelig informert fra prosjektets side hva OT jobbet med, og at dialog og

samarbeid er avgjørende for skole- og utdannings situasjonen til ungdommene. I løpet av skoleåret blir det etablert kontakt rundt disse.

Det oppleves også i år en bedring i samarbeidet med de videregående skolene. Dialogen med disse har vært opprettet i god tid før sommerferien for å informere om at OT har avtalt frafallsforebyggende arbeid med aktuelle elever. Noen skoler har utnyttet prosjektets relasjon til ungdommene godt, mens andre skoler har brukt lenger tid på å se nytten av samarbeidet. Flere rådgivere på videregående skoler bruker prosjektmedarbeiderne som ressurs for bedre dialog med elever og foresatte, noe som videre har ført til at skolene lettere kan sette seg inn i enkeltsaker og legge bedre til rette for individuelle behov.

Skoleskyss og kollektivtransport har vist seg utfordrende for noen av ungdommene tilknyttet prosjektet. Dette har blant annet hatt sammenheng med angstlidelser, og det har vært nyttig å bistå med transport til/fra skole grunnet dette. For ungdom tilknyttet prosjektet uten elevstatus, har OT gitt tilbud om busskort til de som har hatt behov. Å trene på å ta buss kan, for noen, være avgjørende for å forberede seg til en eventuell skolestart eller å kunne møte på en praksis plass.

Evaluering og veien videre

Prosjektmedarbeiderne opplever fortsatt at det er viktig å ha tett kontakt med ungdommene i perioden mellom påskeferie og høstferie, og dette har blitt kommunisert tydelig til ungdommer, foresatte og skolene ved oppstart av oppfølging. Det etableres en god relasjon før sommerferien, noe som igjen fører til at man har god kontakt fra skoleåret starter og gjennom den kritiske fasen for avbrudd frem mot høstferie. Innen den tid har de ungdommene *med* forutsetninger for å fullføre skoleåret funnet seg til rette på skolen. Erfaring tilsier videre at flesteparten av ungdom tilknyttet prosjektet *uten* forutsetning for å fullføre skoleåret, slutter innen 1.november. Det oppleves som en fordel å kjenne ungdommen godt, da de ved eventuelt frafall gjør det lettere å iverksette aktivitetstilbud for ungdommen på OT-avdelingen.

Følgforskning av prosjektet fra USN (Universitetet i Sørøst Norge) resulterte i en publisert rapport 15.12 2022. Den har fått tittel «Tett oppfølging av sårbare unge i overgangen ungdomsskole – videregående opplæring og ved eventuelle skoleavbrudd». Det ble gjennomført flere intervjuer med ungdom og foresatte vår 2021, og to av de samme ungdommene ble intervjuet enda en gang våren 2022. Rapporten kan leses i sin helhet her : <https://hdl.handle.net/11250/3038078>

Tilbakemeldinger fra samarbeidende ungdomsskoler er fortsatt svært positive, og flere av disse ønsker tidlig kontakt også neste år. Flere har også uttrykt bekymring for om prosjektet videreføres eller ikke, da prosjektet har vist at samarbeid rundt overgangen mellom grunnskole og videregående opplæring er avgjørende for enkelte, sårbare elever. I november 2022 tok den første ungdomsskolen kontakt med prosjektmedarbeiderne for å drøfte mulige saker til skoleåret 2022/23.

Prosjektmedarbeiderne opplever at de ungdomsskolene, de tidligere har samarbeidet med, anser prosjektet som nyttig, og ønsker å benytte seg av tilbudet videre. I mars 2021 ble det sendt ut e-post til enkelte ungdomsskoler i Skien kommune. Det var et bevisst valg å ikke gi tilbud til alle skoler i distriktet, da kapasiteten er begrenset. I mars, april og mai ble det holdt en rekke overgangsmøter med rådgivere fra ungdomsskoler, elever, foresatte og prosjektmedarbeidere. I mai og juni ble det brukt mye tid til relasjonsbygging med elevene som ønsket å delta i prosjektet.

Det vil fortsatt være aktuelt å se på mulighet for samarbeid med andre kommunale instanser, alternative opplæringsarenaer og den kommunale PP-tjenesten. Porsgrunn kommune har en LOS-stilling som er en tjeneste for elever ved Porsgrunn videregående skole, bosatt i Porsgrunn kommune. Bamble kommune har en LOS-stilling knyttet til ungdom med oppfølging i barnevernet. Det har vært nyttig for LOS-en i Porsgrunn å ha kontakt med OT, da det har blitt overført ungdom som har sluttet.

Prosjektmedarbeiderne opplever fortsatt arbeidet både som svært givende og tidvis utfordrende. Erfaringen med prosjektet er at tett oppfølging og god struktur egner seg særdeles godt for frafallsforebyggende arbeid rettet mot målgruppen til OT.

Resultater etter prosjektåret 2022/2023

Totalt har det vært 34 ungdommer med i prosjektet skoleåret 2022/2023.

Tabellen under viser resultater etter endt prosjektperiode.

Status:					
Lærling	Skole	Jobb	NAV/AAP	Fortsetter i OT	Flyttet
3	26	1	2	1	1

Finansiering av prosjektet

Regnskap for tildelte midler

Prosjekt R65502002		Regnskap pr. 31.12.22
	Gjenstående fra tildeling 1.1.22	1 473 000
10	Lønn	-695 000
11	Drift	-2 000
12	Universitetet Sørøst-Norge	-120 000
12	Konsulent/prosjektmedarbeider	-656 000
	Sum	-1 473 000

Vi har for 2023 fått tildelt midler internt fra Vestfold og Telemark fylkeskommune. Fra 2024 er målet å få overgangsprosjektet i ordinær drift.

Skien 01.07.2023

Bent Nordlien
Prosjektmedarbeider
Oppfølgingstjenesten
Oppfølgingstjenesten

Ingeborg Heggheim Tappel
Prosjektmedarbeider
Oppfølgingstjenesten

Eva Skage
Teamleder